

Referat Dato: 11.11.2020

Møte mellom Ulf Ellingsen og «Stans Utbygging av Tyska og Hollenderen i Halden».

Tilstede på møtet var Ulf Ellingsen, enhetsleder for teknisk etat i for Halden Kommune, Per-Arne Torp (leder) og Inger Bjørkelund (referent), for Facebookgruppen «Stans utbygging av Tyska og Hollenderen i Halden».

Agenda for møtet er å innhente faktaopplysninger til spørsmål som er stilt i gruppen. Dette er for at vi ikke ønsker en gruppe der medlemmene spekulerer på sannheten.

Spørsmålene lyder sådan:

1. I 2018 ble det påbegynt graving av grøft i området Tyska og Hollenderen. Var denne gravingen med tanke på legging av rør til fjernvarme, vann og avløp og ekstra vanntilførsel til Refne renseanlegg?

Representanten kan på møtetidspunktet ikke erindre at det ble gravet noe grøft i området i 2018, han mener det ble gravd noe på Høvleriet, men prosjektet fjernvarme, vann og avløp ble påbegynt senere. Etter nærmere faktasjekk korrigerer han seg selv til dette svaret: Svaret er ja, november 2018 startet arbeidet. I tillegg ble Bakke renseanlegg lagt ned for å føre avløpsvannet fra Bakke til Remmen renseanlegg via sjøkabel. Fjernvarme er lagt i de samme grøftene.

2. Denne grøftegravingen ble stanset og fyllmassen måtte legges tilbake i grøften. Hvem stanset prosjektet?

Representanten henviser til samme svar som til spørsmål 1, men tilføyer i ettertid at dette er tatt opp med Cowi, som var prosjekterende konsulentfirma. Dette prosjektet gikk som planlagt og ble ikke stoppet.

3. Ble den nye veien ut mot Hollenderen laget med det formål å legge ned rør til fjernvarme, vann, avløp og ekstra vanntilførsel til renseanlegget i denne?

Representanten svarer at den nye veien mot Hollenderen ikke nødvendigvis ble bygget for å legge ned rør til fjernvarme, men at det var en del av prosjektet og der ligger det også en intensjonsavtale med det som da var Norske Helsehus AS og Halden kommune om å levere fjernvarme til eventuelt nye boligkomplekset som eventuelt skal ligge der. Sånn sett ligger det klart til å legge frem til boligkomplekset. Halden kommune har også lagt fjernvarme i de samme traseene til sentrum som blandt annet fra november 2020 varmer opp Storgata 7 og rådhuset. Representanten henviser også til spørsmål 1.

4. Ble det søkt om tillatelse til bygging av denne veien?

På dette spørsmålet svarer representanten at det ble søkt om tillatelse til å bygge veien. Det ble omsøkt, innvilget IG, igangsettingstillatelse.

5. I møte av 31.10.2020 med Halden Byutvikling AS sin representant Jan-Erik Erichsen, kom det frem at Halden Kommune alene var ansvarlig for bygging av den nye veien fra brofestet og ut til Hollenderen. Dette i uten samråd med tomteeier som er Halden Byutvikling AS. Stemmer dette?

Halden kommune har hatt møter med CondoVita og Halden Byutvikling om denne veien og bekrefter at veien er lagt der den skal ligge, også i forhold til den reguleringsplanen som er under arbeid.

6. Den 04 Mai 2018 ble det publisert i Doffin at kommunen skulle gå igang å lage den nye veien mellom brofestet og Hollenderen. I skrivet sto det at denne skulle anlegges oppe på eksisterende giftige masser på området. Ble de giftige massene under veien fjernet og kjørt til deponi?

Giftig masse blir håndtert etter den tiltaksplanen som gjelder for slikt avfall. I den grad noe av massen skal fjernes er det gjort etter tiltaksplanen og dersom det er vurdert at noe av massen ikke skal røres er veien lagt oppå. Det kan også forekomme masser som ikke blir berørt av tiltaksplanen, men dette blir hele tiden vurdert i henhold til de tiltaksplanene som finnes og som er , i henhold til forskrifter av forskjellige myndigheter for slike saker. Leif Grimsrud AS var utførende entreprenør, Cowi var prosjekterende.

7. I såfall hvilket deponi?

Representanten sier det var Leif Grimsrud AS som har hatt ansvaret for bortkjøring av avfallet og at det er kjørt til Rokke og Norsk spesialolje til Kambo. Dokumentasjon vedlagt. Vedlegg 1.

8. Grunnen under det gamle impregneringsverket ble gravd vekk og fjernet fra området. Hvilket deponi for farlig avfall ble denne massen levert til? (Dokumentasjon påkrevd).

Her henvises til samme svar som til punkt 7. Leif Grimsrud AS hadde ansvaret for bortkjøring av det giftige avfallet og det ble kjørt til Rokke og Norsk spesialolje Kambo. Dokumentasjon vedlagt. Vedlegg 1.

9. Hvem var ansvarlig for utgraving av jordmassene under impregneringsverket?

Leif Grimsrud AS hadde ansvaret for utgravingen.

10. Ble det tatt jordprøver i området rundt utgravingen under impregneringsverket, da deler av dette idag ligger under eksisterende vei?

Ja, det ble tatt prøver. Følgende av det er at noe ble levert til Rokke, klasse fire og fem, noe til Kambo som var i klasse høyere enn fem.

11. I følge kjøpekontrakt datert 17.04.2013, mellom Norske Helsehus AS og Halden Byutvikling AS, påtar Halden Byutvikling AS seg ansvaret for å renseområdene Tyska og Hollenderen for giftig avfall. Er representanten klar over at fjerning av eksisterende vei kan bli påkrevd?

I utgangspunktet er massene som er lagt og veien som er bygget være permanent og at hensyn til rensing av giftig avfall skal være tatt.

12. Finnes det budsjett for hele prosjektet for Tyska og Hollenderen? Hvor mye penger vil den tomten skylde Halden Kommune da den er klargjort for utbygger?

Her henviser representanten til Halden Byutvikling AS, da det er de som er selger av eiendommen. Men det er klart at Halden kommune vil ha mye med dette å gjøre i tiden fremover, både som myndighet, som forurensningsmyndighet og mest sannsynlig også som drittsaktør i et eventuelt opprydnings- og klargjøringsarbeid for boligetablering.

13. Kan representanten eventuelt nevne et tall?

Igjen henvises til Halden Byutvikling AS som eier av tomten og som må betale den aktøren som får oppdraget og det kan f. eks. bli Halden kommune.

14. Nye veien fra Brofestet til Hollenderen var i anbudsutlysning estimert til å koste 12 millioner. Hva ble den endelige kostnaden på denne?

Endelig kostnad ble 13,7 millioner kroner, men dette inbefatter også VA-sanering i Refneveien. Veien isolert sett hadde en kostnad på ca 7 millioner kroner.

15. Finnes det noen helhetlig plan og ett budsjett for rensing av området for giftig avfall?

Nei, det finnes ikke en helhetlig plan eller et endelig budsjett for dette. Det er gjort noen estimer fra 10 millioner til 20 millioner. Det får man helt konkrete svar på når man vet hva som skal gjøres og når.

16. I Cowi-rapporten fra 2011 er det ikke nevnt om det er foretatt undersøkelse av metangassforekomster. Er det foretatt en kontroll av metangassforekomster i grunnen på Tyska og Hollenderen?

Representanten er ikke kjent med om det er foretatt undersøkelse av metangassforekomster i området. På dette punktet henvises også til fagmiljøer på området og så utføres det i tråd med de gjeldende forskrifter og plan. Det kan også bli bestemt at det er mest fornuftig at noe giftig masse kan bli liggende. Det vil en fremtidig utredning si mere om. Om det blir søkt om bygging og det foreligger en konkret byggeplan om å bygge boliger og å grave for garasjeanlegg i grunnen vil man lage en slik plan. Mest sannsynlig blir det en plan som Halden kommune, som byggesaksmyndighet, blir en del av.

17. Hvem skal føre kontroll med at giftig masse faktisk er fjernet og at området er trygt?

Det kan være Fylkesmannen som håndterer en slik kontroll. Det kommer an på størrelse på tiltak, men på et så stort område som Tyska og Hollenderen vil det nok være mange forskjellige organer som vil sørge for nødvendig kontroll. Entreprenør har i dag krav til egenkontroll og dokumenterer i tråd med tiltaksplan og gitte tillatelser.

18. Ved rensing av området for giftige stoffer i grunnen, hvilke tiltak vil bli gjort for å sikre avrenning til fjorden?

Dette spørsmålet vil være avklart før det graves på området.

19. Tyska er i dag utleid til entreprenører for lagring av diverse jordmasser. På hvilken måte får man sikret at disse jordmassene ikke blander seg med giftig masse på området?

Representanten vet at Leif Grimsrud AS og Eivind Engseth AS bruker området som mellomlagringsplass i forbindelse med graving i Halden sentrum, men tar det som gitt at de har tatt hensyn til tiltak og forholder seg til lover og regler for dette. Før områdene ble tatt i bruk som mellomlagringsplass ble området fylt opp 30-40 cm med pukk og subbus for å hindre at jordmasser blandes med stedlig masse. Pukk er lett å fjerne i etterkant.

20. Det graves i disse dager på Tyska i forbindelse med testing av fjernvarmerør.

I den forbindelse pumpes det grunnvann opp fra grøften. Dette grunnvannet tømmes rett ut blant lagret jordmasse på området, som igjen blir brukt som fyllmasse rundt vannrør i byen. I følge Cowi-rapport datert 2016 punkt 7, skal grøftevann pumpes opp av sugebil. Vurderer du det som gjøres på området nå som forskriftsmessig?

Grunnvannet filtreres til det stedet det kom fra, det blir ikke pumpet til sjøen eller andre resipenter. Dette var et vedlikeholdsarbeid på et rør, en ventil som skulle monteres.

21. I brev fra Klima og Forurensingsdirektoratet, datert 06.11.2012 står det at Klif skal varsles ved enhver utgraving på området. Er Klif varslet i denne gravesaken?

Cowi har søkt og mottatt igangsettelsestillatelse for tiltaket. De aktører som skal varsles i slike saker er varslet. Tiltaket er meldt inn til Miljødirektoratets database.

22. Er det fortatt nødvendige beregninger rundt stabilitet og fare for utglidning, som nevnt i brev datert 08.02.2011 fra Klima og Forurensingsdirektoratet, hvilket er en betingelse før enhver grave start i området?

VA-anlegget mellom brofestet og Hollenderen består av grunne grøfter, ca 0,5 meter dybde. Strekket fra Hollenderen og krysningen Refneveien er dypere. Der er det foretatt grunnundersøkelser av Multiconsult.

23. Vil det bli satt støyrestriksjoner under byggeperioden i forhold til antall timer pr. dag det kan pæles eller drives byggevirkksomhet?

Det vil bli fulgt samme retningslinjer for pæling og lyd som arbeid gjort i nærliggende områder.

24. Er representanten klar over at bukten utenfor Tyska og Holldenderen er fredet som en del av Haldenvassdraget?

Det kan være naturlig at det området er fredet som en del av Haldenvassdraget, men er ikke sikker på at det er umulig å bygge en småbåthavn der. Halden kommune har ingen planer om å bygge småbåthavn der.

25. Og så ett siste spørsmål. I 2011 ble det fremlagt en tiltaksplan for sanering av giftige stoffer i grunnen på Tyska og Hollenderen for Klima og Forurensningsdirektoratet. Denne tiltaksplanen ble avgjørende for omregulering av området for boligbygging og friområder. Kan vi få innsyn i denne?

Her ble det presisert at det finnes en tidlig tiltaksplan, men at den må fornyes og utarbeides i henhold til de planer som blir lagt for området.

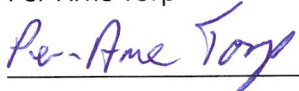
Ligger som vedlegg til referatet.

Vedlegg 1: Leveranseoversikt for giftig avfall

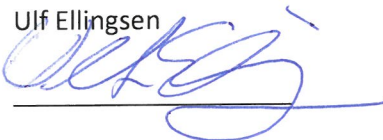
Vedlegg 2: Tiltaksplan

Referatet er faktamessig godkjent:

Per-Arne Torp

Ulf Ellingsen

Inger Bjørkelund

(sign. 17.11.2020)

Dato for godkjenning:

18.11.2020

